

บันทึก

เรื่อง การจดทะเบียนรถยนต์สามล้อรับจ้าง (สาธารณะ)

ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่

กระทรวงคมนาคมมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๓๐๑/๗๔๒๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กรมการขนส่งทางบกได้รับโอนงานการทะเบียนรถยนต์และล้อเลื่อนมาจากกรมตำรวจโดยผลของพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม พ.ศ.๒๕๓๐ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๑เป็นต้นมา ซึ่งเมื่อครั้งที่งานการทะเบียนรถยนต์และล้อเลื่อนยังอยู่ในความรับผิดชอบของกรมตำรวจนั้น นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ นายชัยลักษณ์ ลิขิตวรสิริ และนางสาวสุพัตราลิขิตวรสิริ ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่ รวม ๓ คดี เพื่อขอให้รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่โจทก์ ศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ จำเลย ดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่โจทก์ทั้งสาม รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔๑๔ คัน คดีถึงที่สุดโดยไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ต่อมากรมการขนส่งทางบกและกระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่าโดยผลแห่งคำพิพากษาถึงที่สุด ประกอบกับพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม พ.ศ.๒๕๓๐ ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ต้องดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อให้แก่โจทก์ทั้งสาม แต่จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีนโยบายจำกัดจำนวนรถยนต์สามล้อสาธารณะในเขตจังหวัดเชียงใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในระหว่างผู้ประกอบการรับจ้างสาธารณะและเป็นการบรรเทาความเดือดร้อน ความแออัด ตลอดจนความไม่เป็นระเบียบทางการจราจรในจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่า คดีที่โจทก์ทั้งสามฟ้อง พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ นั้น เป็นการฟ้องบุคคลมิใช่ฟ้องนิติบุคคล คำพิพากษาของศาลจังหวัดเชียงใหม่จึงเป็นคำพิพากษาที่ต้องบังคับตัวบุคคลซึ่งผูกพันเฉพาะ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน แต่ผู้เดียวหาผูกพันนายสุวิทย์ ขวัญเมือง ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ (นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ขณะนั้น) ซึ่งมีใช้คู่ความและเป็นบุคคลภายนอกด้วยไม่ จึงไม่จำเป็นต้องรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะแก่โจทก์ภายใต้คำสั่งศาลนี้แต่อย่างใด และเมื่อพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม พ.ศ.๒๕๓๐ ได้มีผลใช้บังคับแล้วย่อมมีผลทำให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน พ้นจากคำบังคับของศาลในการดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะดังกล่าวอีกด้วย กระทรวงคมนาคมจึงได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๒๐๖/๒๐๓๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์

๒๕๓๒ หรือกรมอัยการว่า ในกรณีดังกล่าวชนสงจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียน ยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ต้องดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อให้แก่โจทก์ทั้งสาม จำนวนทั้งสิ้น ๔๑๔ คัน หรือไม่ เพียงใด

บัดนี้ กรมอัยการได้มีหนังสือ ที่ มท๑๒๐๒/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๒ แจ้งความเห็นกรณีดังกล่าวว่า โจทก์ได้ฟ้อง พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน เป็นจำเลยในฐานะ ที่ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ มิใช่ฟ้องในฐานะส่วนตัวเมื่อคดีถึงที่สุด โดยศาลจังหวัดเชียงใหม่พิพากษาให้จำเลยรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้โจทก์ตามที่ โจทก์ขอ จำเลยต้องปฏิบัติตามนั้น แต่เมื่อจำเลยต้องพ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่จะได้ปฏิบัติตาม คำพิพากษา โดยผลของกฎหมายซึ่งให้โอนอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจและของเจ้าหน้าที่กรม ตำรวจเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วย ล้อเลื่อนไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก คือ ชนสงจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียน ยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน จึงต้องดำเนินการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้ โจทก์ตามคำพิพากษาแทนจำเลยแต่เมื่อปรากฏว่าคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษานั้นได้บังคับให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา มิได้ออกหมายบังคับนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน นายทะเบียน ยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันจึงยังไม่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาจนกว่าศาลจังหวัด เชียงใหม่จะออกคำบังคับใหม่

อนึ่ง ขณะนี้นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวก ได้เป็นโจทก์ฟ้องนายสาทร สมนึก ชนสงจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่และในฐานะส่วนตัวเป็น จำเลยในคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่เป็นคดีใหม่อีก ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ จำเลยรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะรวม ๔๑๔ คัน ให้แก่โจทก์ หรือมิฉะนั้นก็ชดใช้เงิน ค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๓๓,๓๙๒,๗๐๐ บาท คดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัด เชียงใหม่

กรมการขนส่งทางบกและกระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า การตีความกรณี ดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญซึ่งกระทบต่อสิทธิของประชาชน สมควรที่จะได้รับการพิจารณาด้วยความ รอบคอบ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า คำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่จำเลย ปฏิบัติตามคำ พิพากษานั้น นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน ต้องปฏิบัติ ตามคำพิพากษาของศาลด้วยหรือไม่ เพียงใด

อนึ่ง จังหวัดเชียงใหม่ได้มีหนังสือ ที่ ชม ๐๐๑๓/๑๖๐๙๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงโดยมีสาระ เป็นเช่นเดียวกันกับที่ปรากฏตามหนังสือของกระทรวงคมนาคมดังกล่าวข้างต้น และขอให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นดังนี้

(๑) คำพิพากษาของศาลจังหวัดเชียงใหม่ในคดีที่โจทก์ยื่นฟ้องพ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่คนเดิมจะมีผลผูกพันชนสงจังหวัด

เชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่หรือไม่ และขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ต้องดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

(๒) จังหวัดเชียงใหม่ควรจะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้นประการใดจึงจะถูกต้องและเหมาะสม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรรมการขนส่งทางบก) แล้วได้ความว่า

๑. เดิมนายพิชัย เลิศอภิรักษ์ นายชัยลักษณ์ ลิขิตวรสิริ และนางสาว สุพัตราลิขิตวรสิริ ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะรวมทั้งสามรายเป็นจำนวน ๔๑๔ คัน ต่อ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ แต่ปรากฏว่า พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ได้มีหนังสือกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ชม ๐๐๑๘.๐๓๓/๖๔๔๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๑ แจ้งให้นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกทราบ ว่า กรมตำรวจมีโทรพิมพ์สั่งการว่ายังไม่มียกยอใบรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะขึ้นใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ ฉะนั้นจึงไม่อาจดำเนินการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะของนายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกได้

๒. นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกจึงได้เป็นโจทก์ฟ้อง พ.ต.อ.นาวันสิงหะผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะทั้ง ๔๑๔ คัน ซึ่งปรากฏว่าศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำพิพากษาลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ วินิจฉัยว่า “ตามมาตรา ๑๐” แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ๑ มิได้มีข้อความว่า การอนุญาตหรือการจะรับจดทะเบียนหรือไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของนายทะเบียนแต่อย่างใดไม่ จำเลยรับว่าได้รับเรื่องราวการขอจดทะเบียนของโจทก์ไว้ โดยไม่ปฏิเสธว่าการยื่นคำขอจดทะเบียนของโจทก์ไม่ถูกต้องตามระเบียบอย่างไร เพียงแต่จำเลยใช้ดุลยพินิจไม่รับจดทะเบียนให้เท่านั้น จึงต้องฟังว่าโจทก์ยื่นเรื่องราวขอจดทะเบียนถูกต้องแล้ว เมื่อ

<sup>๑</sup>คำพิพากษาศาลจังหวัดเชียงใหม่ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๘๘๘/๒๕๓๑ ที่ ๘๘๙/๒๕๓๑ และที่ ๘๙๐/๒๕๓๑

<sup>๒</sup>พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๕

มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนรถ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา เว้นแต่เจ้าของรถมีความประสงค์จะนำรถไปใช้ในท้องที่อื่น ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่นั้นได้

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวและไม่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีถิ่นที่อยู่

การขอจดทะเบียนและการออกไปคู่มือจดทะเบียนรถให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

กฎหมายไม่ได้ให้อยู่ในดุลยพินิจของจำเลยที่จะรับจดทะเบียนหรือไม่รับจดทะเบียนก็ได้ กรณีที่โจทก์ยื่นคำขอถูกต้องจึงไม่มีเหตุที่จำเลยจะปฏิเสธไม่รับจดทะเบียนให้โจทก์ จำเลยจึงต้องมีหน้าที่รับจดทะเบียนให้โจทก์ตามฟ้อง พิพากษาให้จำเลยรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะจำนวน ๔๑๔ คันให้โจทก์” และศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้ออกคำบังคับในวันเดียวกับที่มีคำพิพากษาดังกล่าว (๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑) ให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงห์ผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ จำเลย ปฏิบัติตามคำพิพากษาดังกล่าวภายใน ๓๐ วันและคดีดังกล่าวได้ถึงที่สุด เพราะไม่มีการอุทธรณ์

๓. ในขณะเดียวกันเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ได้มีพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม พ.ศ.๒๕๓๐ ใช้บังคับ อันมีผลทำให้อำนาจหน้าที่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโอนมาเป็นอำนาจหน้าที่ของขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ตามนัยมาตรา ๓<sup>๓</sup> แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หลังจากนั้นกรมการขนส่งทางบกได้มีบันทึก ที่ คค ๐๓๐๑/ว.๔๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๑ ถึงเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนรถว่า กรมการขนส่งกำลังพิจารณานโยบายเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะ จึงขอให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทุกจังหวัดชะลอการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะไว้ก่อน

๔. อย่างไรก็ตาม นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวก ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๑ ถึงขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ขอให้ดำเนินการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่ตน โดยอาศัยผลแห่งคำพิพากษาและคำบังคับของศาลจังหวัดเชียงใหม่ฉบับเดิม

๕. ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่จึงได้มีหนังสือหรือแนวปฏิบัติในเรื่องนี้ต่อกรมการขนส่งทางบก ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้มีบันทึกลับมาก ที่ คค ๐๓๑๐/๑๓๒ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๑ ถึงขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ แจ้งว่า ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ต้องดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่ นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ ตามผลของคำพิพากษาดังกล่าว และเรื่องนี้กระทรวงคมนาคมก็ได้พิจารณาแล้วและสั่งการให้ดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะทั้ง ๔๑๔ คันนี้ได้

๖. แต่ปรากฏว่าผู้ประกอบการอาชีพรถยนต์สามล้อสาธารณะที่มีอยู่เดิมในจังหวัดเชียงใหม่ได้ร้องเรียนคัดค้านการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะของนายพิชัย เลิศอภิรักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะประธานคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด

<sup>๓</sup>พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยและของเจ้าหน้าที่ของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม หรือของเจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม แล้วแต่กรณี

เชียงใหม่ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกพ.ศ.๒๕๒๒ จึงได้มีหนังสือหารือการจังหวัดเชียงใหม่เพื่อขอทราบความเห็นทางกฎหมายว่า คำพิพากษาในคดีเดิมดังกล่าวข้างต้นจะผูกพันให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ต้องปฏิบัติตามเพียงใดหรือไม่ ซึ่งอัยการจังหวัดเชียงใหม่ได้มีบันทึกที่ ชม ๐๐๒๕/๘๖๖๐ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๑ ชี้แจงว่า คำพิพากษาผูกพันเฉพาะบุคคลผู้เป็นคู่ความในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาเท่านั้น ไม่มีผลผูกพันบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่คู่ความ จึงไม่มีผลบังคับให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ต้องปฏิบัติตาม และคำพิพากษาของศาลมีใช้กฎหมายจึงไม่โอนไปยังกรมการขนส่งทางบกตามพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจกระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม พ.ศ.๒๕๓๐ จังหวัดเชียงใหม่จึงได้มีบันทึกที่ ชม ๐๐๑๕.๑/๔๓๒๖๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๑ แจ้งให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ทราบผลการพิจารณาของอัยการจังหวัดเชียงใหม่

๗. ต่อมานายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๒ ทวงถามให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่รีบดำเนินการจดทะเบียนต่อไป นายสาทร สมนึก ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่คนปัจจุบันจึงได้นำเรื่องเข้าหารือต่อคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดเชียงใหม่ และคณะกรรมการดังกล่าวได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๒ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ ให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ทบทวนคำสั่งของกรมการขนส่งทางบกตามหนังสือ ที่ คค๐๓๑๐/๑๓๒ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๑ ที่ให้รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะของนายพิชัย เลิศอภิรักษ์ เสียใหม่ เพราะจังหวัดเชียงใหม่มีนโยบายจำกัดการจดทะเบียนรถยนต์ประเภทนี้ เนื่องจากสภาพการจราจรแออัด ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่จึงได้มีหนังสือมายังกรมการขนส่งทางบก ขณะเดียวกันก็ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ แจ้งให้นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกทราบถึงมติของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดเชียงใหม่ดังกล่าว

๘. กรมการขนส่งทางบกได้รายงานให้กระทรวงคมนาคมทราบ และกระทรวงคมนาคมได้หารือไปยังกรมอัยการ ซึ่งต่อมากรมอัยการได้มีหนังสือ ที่ มท ๑๒๐๒/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๒ ชี้แจงว่า โจทก์ได้ฟ้อง พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน เป็นจำเลยในฐานที่ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่มิใช่ฟ้องในฐานส่วนตัว เมื่อในขณะนี้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ โดยผลของกฎหมายจึงต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาได้บังคับให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงหะผลิน ปฏิบัติตามคำพิพากษา มิได้ออกหมายบังคับนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันจึงยังไม่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษา จนกว่าศาลจังหวัดเชียงใหม่จะออกคำบังคับใหม่ และหากมีคำบังคับแล้วแต่นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ไม่อาจปฏิบัติตามได้ เช่น มีการออกกฎกระทรวงให้รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะทุกจังหวัดแล้ว ก็มีสิทธิยื่นคำแถลงต่อศาลให้ศาลวินิจฉัยต่อไปได้ หลังจากนั้นกระทรวงคมนาคมจึงได้นำเรื่องหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๙. อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้ปรากฏว่านายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกได้ยื่นฟ้องนายสาทร สมนึก ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่คนปัจจุบันในฐานนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัด

เชียงใหม่ต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่เป็นคดีใหม่อีกคดีหนึ่งแล้ว ปรากฏตามคดีหมายเลขดำ ที่ ๕๑๐/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๓๒ โดยกล่าวในฟ้องว่า โจทก์เคยฟ้อง พ.ต.อ.นาวัน สิงห์ผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่และศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำพิพากษาให้รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะของโจทก์ รวม ๔๑๔ คัน ซึ่งต่อมากรมการขนส่งทางบก ก็ได้แจ้งให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการรับจดทะเบียนให้แก่โจทก์แล้ว แต่เมื่อโจทก์ได้ยื่นคำขอให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ปฏิเสธการจดทะเบียนโดยอ้างว่าคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดเชียงใหม่มีนโยบายไม่รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเหตุที่ไม่สามารถอ้างได้ตามกฎหมาย โจทก์จึงขอให้ศาลพิพากษาให้นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะของโจทก์ต่อไป หากไม่รับจดทะเบียนก็ให้ชดเชยค่าเสียหาย ซึ่งปรากฏว่าในขณะนี้คดีดังกล่าวกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดเชียงใหม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า โดยที่ประเด็นตามข้อหารือของกระทรวงคมนาคมและจังหวัดเชียงใหม่ในเรื่องนี้มีว่า กรณีที่นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวก ได้เคยเป็นโจทก์เพื่อให้ดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะของตนรวม ๔๑๔ คัน ซึ่งศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำพิพากษาให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงห์ผลิน ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่นายพิชัยเลิศอภิรักษ์ กับพวก และได้มีคำบังคับให้ พ.ต.อ.นาวัน สิงห์ผลิน ปฏิบัติตามคำพิพากษาดังกล่าวแล้ว ต่อมาเมื่อมีการโอนอำนาจหน้าที่นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่จาก พ.ต.อ.นาวัน สิงห์ผลิน มาเป็นขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ คำพิพากษาและคำบังคับของศาลจังหวัดเชียงใหม่ในคดีดังกล่าวจะมีผลผูกพันให้ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ต้องปฏิบัติตามเพี่ยงใด หรือไม่ นั้น แม้ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาผลของคำพิพากษาของศาลจังหวัดเชียงใหม่ที่ถึงที่สุดแล้วว่าจะมีผลผูกพันขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมิได้เป็นคู่ความในคดีดังกล่าวในขณะนั้นด้วยหรือไม่ก็ตาม แต่ผลของการพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนี้ย่อมเป็นการวินิจฉัยไปด้วยว่า ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่จะต้องรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกต่อไปหรือไม่ ซึ่งกรณีดังกล่าวปรากฏว่าขณะนี้นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวก ได้ยื่นฟ้องนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่โดยนายสาทร สมนึก ขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้นายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่รับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะดังกล่าวด้วยแล้ว ผลของการพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นตามข้อหารือของกระทรวงคมนาคมและจังหวัดเชียงใหม่จึงเป็นเรื่องเกี่ยวพันโดยตรงกับประเด็นในคดีที่มีการฟ้องร้องอยู่ที่ศาลจังหวัดเชียงใหม่ในขณะนี้ เพราะศาลจังหวัดเชียงใหม่จะต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่าขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะนายทะเบียนยานพาหนะจังหวัดเชียงใหม่จะต้องรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อสาธารณะให้แก่นายพิชัย เลิศอภิรักษ์ กับพวกหรือไม่เช่นเดียวกัน ฉะนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) จึงเห็นว่า ประเด็นตามข้อหาข้อนี้ เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย) จะไม่พิจารณาให้ความเห็น ทั้งนี้ ตามนัยข้อ ๙ (๑)<sup>๔</sup> แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๖๒

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๒

---

“ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของ กรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๖๒

ข้อ ๙ กรรมการร่างกฎหมายจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล

(๒) เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบันอื่นอยู่แล้วตามกฎหมายและกรรมการร่าง กฎหมายเห็นว่าสมควรให้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้นก่อนเพื่อประโยชน์แก่การบริหารราชการแผ่นดิน

(๓) เรื่องซึ่งหากให้ความเห็นแล้วจะมีผลกระทบกระเทือนในทางการเมืองหรือทางการ ต่างประเทศ

ทั้งนี้ เว้นแต่จะเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะได้มีมติหรือมีคำสั่งเป็นการ ภายในให้พิจารณา